

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών Υγείας

Μεταπτυχιακή διατριβή

**ΤΟ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 2;0 ΕΩΣ 4;11 ΕΤΩΝ**

Ιωάννα Διαμαντή

Λεμεσός, Μάιος 2024

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Μεταπτυχιακή διατριβή

ΤΟ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΗΛΙΚΙΑΣ 2;0 ΕΩΣ 4;11 ΕΤΩΝ

της

Ιωάννας Διαμαντή

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

Δρ. Κάκια Πετεινού

Λεμεσός, Μάιος 2024

Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου ΕΕΒΚ/ΕΠ/2021/4

Μεταπτυχιακή διατριβή

**Το φωνολογικό προφίλ σε παιδιά προσχολικής ηλικίας 2;0 έως 4;11
ετών**

Παρουσιάστηκε από

Ιωάννα Διαμαντή

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Δρ. Κάκια Πετεινού

Μέλος επιτροπής: Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου

Μέλος επιτροπής: Δρ. Έλενα Θεοδώρου

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός, Μάιος 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Ιωάννα Διαμαντή, 2^ο έτος ολοκλήρωσης διατριβής

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του/της συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την οικογένεια μου για την στήριξη και την κατανόηση που έδειξαν καθ' όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών και κυρίως κατά την διάρκεια της προσπάθειας μου για ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής μου διατριβής. Ένα μεγάλο ευχαριστώ θα ήθελα να εκφράσω επίσης στην επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Δρ. Κάκια Πετεινού, για όλη την καθοδήγηση και τη βοήθεια που μου παρείχε σε όλη την πορεία της μεταπτυχιακής μου διατριβής για την επιτυχή διεκπεραίωση της.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μελέτη, επικεντρώνεται στη χαρτογράφηση του φωνητικού ρεπερτορίου και των φωνολογικών διεργασιών σε δια-διαλεκτικούς ομιλητές της κυπριακής ελληνικής ποικιλίας από παιδιά ηλικίας 2;0 – 4;11 ετών. Δεδομένης της συνεχούς αναπτυξιακής πορείας των παιδιών κατά την νηπιακή και προσχολική ηλικία η εν λόγω μελέτη υποθέτει μια ανιούσα αναπτυξιακή πορεία σε σχέση με την χρονολογική ηλικία την ποικιλομορφία σε φθόγγους που χρησιμοποιούνται καθώς και διαφοροποίηση των φωνολογικών διεργασιών αναλόγως της πολυπλοκότητας των λέξεων σε συνάρτηση με το ηλικιακό επίπεδο του κάθε συμμετέχοντα.

Η παρούσα μελέτη ακολουθεί ένα διατομεακό ερευνητικό σχεδιασμό (cross-sectional research design), όπου συμμετείχαν 14 παιδιά ηλικίας 2;0 – 4;11 ετών. Οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σύμφωνα με την ηλικία τους σε τρεις ηλικιακές ομάδες που περιλάμβανε 5 παιδιά σε ομάδες των 2;0 - 2;11, 3;0 - 3;11 και 4 παιδιά στην ομάδα των 4;0 – 4;11 ετών. Η αξιολόγησή των φωνητικών και φωνολογικών δεξιοτήτων πραγματοποιήθηκε μέσω της χορήγησης μιας λίστας 279 λέξεων στόχων (67 λέξεις για την ομάδα 1, 83 για την ομάδα 2 και 129 για την ομάδα 3) που αποτελεί αποδοκιμασία του εργαλείου «Δοκιμασία Γλωσσικής Ικανότητας» (ΔΟΚΙΓΛΩ). Οι εξαρτημένες μεταβλητές που μελετήθηκαν συμπεριελάμβαναν : (1) το μέγεθος του φωνητικού ρεπερτορίου, (2) το ποσοστό παρουσίας φωνολογικών διαταραχών και (3) το ποσοστό ορθής παραγωγής των φθόγγων. Η ανάλυση των δεδομένων, έγινε στο πρόγραμμα της Microsoft Excel, υπολογίζοντας τον μέσο όρο και την τυπική απόκλιση της κάθε μεταβλητής.

Τα αποτελέσματα κατέδειξαν ότι σε συνάρτηση με τη χρονολογική διάρκεια τόσο το μέγεθος του φωνητικού ρεπερτορίου όσο και το ποσοστό ορθής παραγωγής αυξάνονται σύμφωνα με την ηλικία με σταθερή αναπτυξιακή πορεία. Ως προς τις φωνολογικές διεργασίες, δεν παρατηρείται μείωση αλλά διαφοροποίηση αναλόγως της πολυπλοκότητας των λέξεων.

Τα αποτελέσματα συνηγορούν με δεδομένα παρόμοιων μελετών τόσο στην διαλεκτική ποικιλία που μελετήθηκε όσο και με παγκόσμια διαγλωσσικά μοτίβα ανάπτυξης ως προς τη γλωσσική και φωνολογική ανάπτυξη. Εν τούτοις, τα αποτελέσματα κατέδειξαν διαφορές ανάλογα με το ηλικιακό επίπεδο. Συγκεκριμένα, οι φθόγγοι που παρατηρείται

να απουσιάζουν ή να δέχονται κάποια φωνολογική διεργασία είναι οι /δ, z, r/ και τα συμπλέγματα των φωνημάτων /s/ και /r/ σε μεγαλύτερες ηλικίες. Οι επιδόσεις των παιδιών διαφοροποιούνται αναλόγως της εξοικείωσης του παιδιού με τη λέξη και το βαθμό της φωνολογικής της πολυπλοκότητας. Στην παρούσα μελέτη, οι φωνολογικές διεργασίες που χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες ως επί το πλείστο ήταν μοτίβα προκαταβολικής αφομοίωσης, αντικαταστάσεις και απλοποιήσεις των συμπλεγμάτων.

Λέξεις κλειδιά: τυπική ανάπτυξη, αξιολόγηση, γλωσσική ανάπτυξη, φωνολογική ανάπτυξη.

ABSTRACT

The current cross-sectional study focused on identifying the phonetic repertoire and phonological processes used by bi-dialectal typically developing speakers of Cypriot Greek across the ages of 2;0 – 4;11 years. Given that young children during the first years of life follow a robust phonetic and phonological development in the form of enrichment of the phonetic inventory and reduction of phonological processes cross-linguistically, the investigation hypothesized an increase in the phonemes used as well as a differentiation of the phonological processes according to the complexity of the words is expected as a function of age. It was also predicted that linguistic variety of focus (CG dialect) would yield differential language specific patterns.

It is a cross-sectional study and participants included 14 bi-dialects typically developing children ages 2;0 – 4;11 years. The participants were divided into separate experimental groups according to chronological age and included 5 children in each block of 2;0 – 2;11, 3;0 – 3;11 and 4 children in the block of 4;0 – 4;11 age levels. The assessment was performed via administering a number of phonological stimuli probes from the assessment testing subscale section of the battery “Dokimasia Ikanotitas Glossas” (DOKIGLO). The dependent variables included the phonetic inventory size, the percentage of occurrence of phonological processes and the percentage of consonants correct. The data analysis was done in the Microsoft Excel program, calculating the average and the standard deviation of each variable.

The results revealed that over time both the size of phonetic repertoire and the percentage of consonants correct remain stable according to chronological age. Regarding the phonological processes, there is no reduction but a differentiation according to the complexity of the words.

Additionally, in terms of phonological processes it is partly supported by previous findings reported by dialectal CG-speaking youngsters. Specifically, the phonemes observed to be absent or undergo some phonological process included IPA /ð, z, r/ and the clusters of the phonemes /s/ and /r/ at older ages. Children's performance varies according to the child's familiarity with the word and the degree of its phonological complexity. The phonological processes used by Cypriot children are mainly preverbal assimilation, substitutions and simplifications of clusters.

Keywords: typical development, assessment, language development, phonological development